TOLUNAY, A., 1990., Ormancılık Üretimine Makroekonomik Yaklaşımlar, Fidan Dergisi, Ocak 1990, Yıl: 3, Sayı: 25, Ankara, Türkiye.

ORMANCILIK ÜRETİMİNE MAKRO-EKONOMİK YAKLAŞIMLAR

Ahmet TOLUNAY
Or. Yük. Müh.
Orman Ekonomisti

İnsan hayatı küçük bir bebek olarak dünyaya gözleri açmakla başlar. Bu şekilde dünyaya gelen insan yavrusu, önce korunmaya daha sonra beslenmeye muhtaçtır. Korunmaya muhtaçtır, çünkü insan hayatının ilk dönemi bunu zorunlu kılar. Beslenmeye muhtaçtır, çünkü insan biyolojik bir varlıktır, beslenmek için bir takım maddeler gereklidir ve bu maddelerin tedariki zorunludur. Eğerki hayatın ilk basamağında bu ihtiyaçlar sağlanamıyorsa insan hayatı kesintiye uğrayacak, devam edemeyecektir.

İnsan hayatının ilk basamağında görülen bu ihtiyaçlar sadece hayatın bu dönemi için geçerli değildir. Zira hayatın tümü ihtiyaçlarla doludur ve bu ihtiyaçlar sınırsız bir çeşitlilik göstermektedir. Yemek, içmek, barınmak ve korunmak gibi ihtiyaçlar en acil karşılanması gerekli ihtiyaçlar olarak karşımıza çıkmaktadır. En azından bunların karşılanmaması durumunda, insanlarda huzursuzluk ve rahatsızlık belirtileri oluşmakta, hayat dayanılmaz ve çekilmez bir çehreye bürünmektedir.

İhtiyaç kısaca insanın biyolojik özelliğinden kaynaklanan yokluk ve eksiklik duygusu ile birlikte karşılanması isteği uyandıran bir olgudur. İhtiyaçların karşılanmadığı zaman huzursuzluk ve ıstırabın doğacağı yukarıdaki açıklamalardan anlaşılmaktadır. İhtiyaçlar karşılandığı zaman ise insanda huzur, mutluluk ve refah duyguları oluşmakta ve hayat insan için anlamlı olmaktadır.

İhtiyaçların tatminini mal ve hizmetler yapmakta ve bu tatmin ile insan fayda elde etmektedir. Bir mal veya hizmetin fayda getirmesi veya sağlanması için ihtiyaç giderme niteliği olması gerekir. Mal ve hizmetlerin ihtiyaç giderme niteliklerine fayda denmektedir.

İnsan ihtiyaçlarını karşılayan vasıtalar mal ve hizmet olarak tabir edilen servetlerdir. Mal ve hizmet şeklindeki servetler sayesinde insanlar ihtiyaçlarını karşılamakta, bu suretle fayda ve doyum elde etmektedirler.

Mal ve hizmetler üretimle oluşturulabilmektedir. Üretim mal ve hizmetlerin miktarını artırmak, nitelik ve niceliklerini daha faydalı hale getirmek için yapılan faaliyetler olarak belirtilebilir.

İnsan ihtiyaçlarını karşılamak için mal ve hizmet üretmek gereklidir. Üretim, üretim faktörleri denilen dört üretim elemanının bir araya gelmesiyle oluşabilmektedir. Bu üretim faktörleri toprak (tabiat), iş gücü (emek), sermaye (kapital) ve girişim (teşebbüs) şeklinde kendini göstermektedir. Mal ve hizmet şeklinde belirginleşen olayın yani üretimin oluşması bu dört faktörün varlığına bağlıdır.

Üretimi gerçekleştiren bu dört faktör, üretim alanlarına göre çeşitli üreim fonksiyonları oluşturmaktadır.

Makro düzeyde bir üretim fonksiyonu; Ü = f (tabiat, işgücü, sermaye, girişim) şeklinde ifade edilebilir. İnsan ihtiyaçlarını karşılayan mal ve hizmetler çeşitli üretim dallarında üretilmektedir. İnsan orman ve onun sağladığı mal ve hizmet şeklindeki ürünlerine ihtiyaç duymakta ve bu ihtiyaçlar ormancılık üretimiyle sağlanmaktadır. Çükü orman insanların bir takım ihtiyaçlarını karşılayan mal ve hizmetleri üretebilmektedir.

Misal olarak insan ısıtma ihtiyacı duyduğu zaman ormanı yakacak ürün üreten bir varlık olarak görmekte ve bu ihtiyacını bu suretle karşılama cihetine gitmektedir. Başkaca insan ormanın mal şeklinde ürettiği ağaç ürünlerini oturulacak bir sandalye, bir yapı inşaatında kalıp materyali, bir ilkokul öğrencisinin defteri, hatta bir keman olarak dahi görebilmektedir. Daha başka insan ormanı dinlenme ve eğlenme ortamı olarak görebilmekte ve orman bu suretle hizmet üreten bir kaynak, başka bir deyimle servet olarakta karşımıza çıkabilmektedir.

Ormancılık üretimiyle elde edilen mal ve hizmetlerin 6000'nin üzerinde kullanım alanına konu olması, ormana karşı insanlar tarafından duyulan ihtiyaç çeşitliliğinin bir göstergesidir.

Makro düzeyde bu ihtiyaç çeşitliliğinin tespiti mümkün değildir. Belirtilmek istenen husus orman ve onun ürettiği mal ve

hizmetlerin insan ihtiyaçlarını karşıladığı ve bunun üretim şeklinde gerçekleştiğidir. Ormanın sadece mal üretmediği, hizmet şeklindede üretim yaptığı yukarıda belirtilmişti. Son olarak denilebilirki, insanlar ormanın ürünlerine duydukları ihtiyacı, orman kaynağından mal ve hizmet şeklinde yapılan üretim sonucu sağlamakta ve doyuma ulaşmaktadırlar.

Ormancılık üretimiyle elde edilen mal ve hizmetler, üretim faktörlerinin ormancılık üretim teknikleriyle kullanılması sonucu meydana getirilmektedir. Yukarıda makro ekonomik düzeyde belirtilen üretim faktörlerinin, ormancılık üretim faktörleri ile farklı olamayacağı açıktır. Fakat genel ekonomide tabiat, iş gücü, sermaye, girişim şeklinde kabul gören üretim faktörlerinden tabiat işgücü ve sermaye ormancılık üretimindede bir üretim faktörü olarak kabul görmüş, girişim faktörüne ise bazen yer verilmemiş yada sevk ve idare (yönetim) adı altında ele alınmıştır. (GÜLEN, 1968; FIRAT, 1971; ERASLAN, 1982; MİRABOĞLU, 1983) Ayrıca sevk ve idare faktörünün müstakil bir üretim faktörü olduğuda kabul görmüştür. (GÜLEN, 1961)

Ekonomi alanındaki son gelişmelerle ormancılık üretimi değerlendirilecek olursa; genel ekonomide olduğu gibi ormancılık üretiminde de üretim faktörlerinin tabiat, işgücü, sermaye, girişim şeklinde ele alınması sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Sevk ve idare kavramıda bir üretim faktörü olarak kabul görmemeli ve ayrıca girişim faktörü ile karıştırılmamalıdır. Zira girişim üretim yapmak için faaliyette bulunma kararını veren, üretimin riskini taşıyan, mal ve hizmet üreterek üretimden kâr şeklinde payını alan kişileri niteleyen bir kavram; yönetim ise insanların işbirliğini sağlama ve onları bir amaca doğru yürütme iş ve çabalarının toplamını gösteren bir kavram olarak tanımlanmaktadır. (TOSUN, 1987)

Bu açıklamaların doğrultusunda ormancılık üretiminin faktörleri aşağıda ayrı ayrı ele alınmıştır.

Tabiat (Toprak):

Tabiat gerek ihtiva ettiği maddeler itibarıyla bizzat üretime katılır veya üretimin konu olduğu birim (işletme, fabrika) için kuruluş yeri görevini yapar. Üretim faktörü olarak tabiat çevremizdeki herşeydir. Yeraltı ve yerüstü kaynakalrının tümü toprak, madenler, akarsular, ormanlar vs. tüm bu varlıklar doğal kaynaktır ve üretimde kullanılmaktadır.

Tarım ve ormancılık üretimleri bir tabiat elemanı olan toprakta gerçekleşmektedir. Tabiat çeşitli üretim alanlarının temel girdilerini sağlamaktadır.

Tabiat önemli bir üretim faktörüdür. Bu faktör ülkelerin zenginliklerini bile belirliyebilmektedir. Ülkeler dünya üzerindeki coğrafi konumlarına göre üretim faktörü olarak tabiattan paylarını almaktadırlar. Bazen bu pay onların ekonomilerinin yapılarını dahi ortaya koyabilmektedir. Örnek olarak petrolün varlığı ile ülke ekonomisinin petrole dayanması, bitki örtüsü itibariyle geniş orman alanı içeren ülkelerde ormancılık sektörünün yaygın olması veya ülke sınırları dahilinde deniz ve akarsuların varlığı ile balıkçılık ve deniz taşımacılığına dayanan bir ekonomik yapının oluşması gösterilebilir.

Bir üretim faktörü olarak tabiat genelde toprak olarak gözönüne alınmaktadır. Toprak üretiminde iki türlü rol oynamaktadır. Birincisi kuruluş yeri olarak üretim birimlerini üzerinde taşıması, diğeri ise bizzat ihtiva ettiği maddelerle üretime doğrudan iştirak etmesidir. Üretim işlevini yerine getiren birimler (işletmeler, fabrikalar) mutlaka dünya üzerinde bir yerde bulunacaktır. Toprak burada kuruluş yeri olarak görevini yapmaktadır. Bazı üretim dalları ise üretim yapabilmeleri için toprağın bünyesindeki maddelere ihtiyaç duyabilir. Bu, toprağın doğrudan üretime katılması demektir.

Ormancılık üretiminde tabiat az önce açıklandığı üzere iki yönde üretime katılmaktadır. Bunlar:

- Ormancılık üretimini gerçekleştiren birimlere yani orman işletmelerine kuruluş yeri teşkil etmesi (binalar, depolar, tesisler vs.),
- Toprağın bizzat kendi güç ve enerjisi ile üretime katılması (her türlü bitkisel varlık topraktan aldığı maddeler büyür ve gelişir) şeklindedir.

Ormancılık üretiminde toprağın oynadığı bu iki rolden en çok ikincisi büyük önem taşımaktadır. Bu önem ormancılık üretiminin özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Çünkü ormancılık üretimi bir biyolojik üretimdir. Zaten üretim faktörü olarak toprak ormancılık üretiminde yetişme ortamı şeklinde yer almıştır. (GÜLEN, 1968; FIRAT, 1971; ERASLAN, 1982; MİRABOĞLU, 1983)

Yetişme ortamını oluşturan bir takım etmenler vardır. Bunlar ekolojik ve ekonomik etmenler şeklinde ayrılmış olup, ekolojik etmenler içerisinde toprak ve iklimi oluşturan sıcaklık, nem, ışık ve rüzgar, ekonomik etmenler içerisine pazara uzaklık-yakınlık, yol ve ulaştırma imkânları, tarımsal ve endüstri ortamda bulunmak, yörenin kültür durumu vs. katılmıştır. (GÜLEN, 1968)

Yetişme ortamında çeşitli tek-

nik müdahalelerle üretimi artırmak mümkün olmaktadır. Nitekim ormancılık üretimini yöneten kişinin organik yapıdaki yetişme ortamını özenle yapacağı yetiştirme ve bakım müdahaleleri ile, biyolojik ve ekonomik sonucu işletme lehine çevirebileceği belirtilmektedir. (FIRAT, 1971)

İşgücü (Emek):

Üretimde aktif bir rol oynayan ve dünya üzerinde ilk ortaya çıkmış üretim faktörlerinden birisidir. Diğeri ise toprak yani tabiat olmaktadır. Bu iki faktör dünyada yaşanan ilk üretim evrelerinde sermayeyi oluşturmuştur.

İşgücü, üretim faktörleri içinde hızla artan faktördür. İşgücü denince; insan enerjisinin ekonomik amaçlar için verimlilik standartlarına göre kullanılması anlaşılır. Burada insan enerjisi olarak bedeni ve fikri insan enerjisi kasdedilmektedir. İnsanlar işgücünü bedeni ve fikri kabiliyet ve yeterliliklerine göre piyasaya çıkarmakta ve bu emek arzı olarak nitelendirilmektedir. Belli bir zaman içerisinde çalışmak istek ve gücünde olanların iş güçlerine emek arzı, işgücü ihtiyaçları toplamınıda emek talebi denilmektedir.

İşgücünün üretim faktörü niteliğini kazanabilmesi için üretim için kullanılması gereklidir. Kürek çekmek, jimnastik yapmak vs. gibi faaliyetlerde bedensel faaliyetler vardır, ama üretim için kullanılmadıklarından emek olarak tanımlanamazlar.

Ormancılık çalışmalarının çok çeşitli ve geniş alanlarda olması büyük bir işgücü ihtiyacıı doğurmaktadır. Gerek mal şeklinde (tomruk, maden direği, reçine, defne yaprağı vs. diğer ürünler) ve gerekse hizmet şeklinde (erozyonu önleme, dinlenme ve eğlenme gibi kollektif hizmetler vs.) yapılan üretim belirli bir işgücünü gerektirir.

Mal şeklinde üretim yapılırken tabii veya suni yolla ormanın tesisinden, hasat zamanına kadar dikim, bakım, ayıklama, aralamaya ve nihayet ürünlerin kesim, bölmeden çıkarma, istif veya depo mahallerine, nakline kadar yapılan tüm işler, bedeni insan enerjisi gerektirir ve tüm bu faaliyetlerde işgücü kullanılır. Hizmet şeklinde yapılan ormancılık üretimindede aynı işgücü kullanılmaktadır. Bunun yanında orman işletmeleri sahalarında gerekli tesis ve yapıların yapımı, bakımı, yangın, böcek ve mantarla mücadele çalışmalarındada işgücünden faydalanılmatadır.

İnsan eli değmeden kendiliğinden yetişmiş ormanlardan mal ve hizmetlerin elde edilmesi üretim olarak tanımlanamaz. Zira burada yapılan iş üretim değil bir hasattır. Üretim ise bir değer ortaya koymak şeklinde kendini gösterir. Buradaki değer insan tarafından değil tabiatın kendisi tarafından ortaya konması için dört üretim faktöründen en az ve mutlaka toprak ve işgücünün olması gerekmektedir. Ormancılıkta işgücünün üretimde kullanılması, meşçerenin tesisinden üretimin gerçekleştiği zamana (idare süresi sonu) kadar çeşitli işlerde kullanılması şeklinde kendini göstermektedir.

Ormancılık üretim birimlerine (orman işletmelerinde) kullanılan işgücü bedeni ve fikri işgücü şeklinde bir ayrıma tabi tutulmakta; bilfiil kas gücü kullanarak yapılan işlerin ağaçlandırma, üretim vs. gibi çalışma alanlarında görüldüğü, fikri işgücünün ise işletmenin yönetim işi, plan ve proğramlarının hazırlanması şeklinde kullanıldığına işaret edilmektedir. Fakat bedeni ve fikri işgücü ayrımının orman işletmelerinde güç yapılabildiği bir çok faaliyette fikri ve bedeni işin birlikte yürüdüğü belirtilmektedir. (FIRAT, 1971)

Orman işletmelerinin işgücü kullanım miktarı ve niteliği üretimin tekniğine ve şekline göre değişebilmektedir. Modern ormancılık tekniklerini uygulayan ve mekanizasyona giden orman işletmelerinin işgücü gereksinimi az olmakta, buna karşılık emekyoğun üretim tekniklerini uygulayan orman işletmeleri yoğun bir işgücü kullanmak zorunda kalmaktadırlar.

Sermaye (Kapital):

Toprak ve işgücü şeklindeki iki üretim faktörünün etkileşimi suretiyle oluşmuş bir üretim faktörüdür.

İlk insan üretim faktörü olarak kendisini ve içinde yaşadağı ortamı (toprak, tabiat) biliyordu. İnsanın tabiata üretim amacı doğrultusundaki müdahalesi, kendisini ürün olarak gösterdi. Elde ettği bu ürünün bir kısmını tüketmedi, tasarruf etti. Bunu da yapacağı yeni üretimlerde bir araç olarak kullanmaya başladı. İşte ihtiyaçların karşılanması maksadıyla gerekli mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak üzere elde edilmiş aracı mallara sermaye denmektedir.

Sermaye üretim faktörleri içinde pasif ve ikincil bir faktördür. Sermaye olan mal, araç ve gereç vs. sermaye olma özellikleri; daha önce üretilmemiş olmaları, tekrar üretimde kullanılmaları, toprak ve iş gücünün karşılıklı etkileşiminden oluşmaları şeklinde belirtilebilir. Bu özellikleri taşıyan herşey sermayedir. Toprak bir sermaye değildir. Zira toprak üretilerek oluşturulmamıştır, zaten vardır.

Sermaye oluşumu yukarıda açıklandığı üzere üretilen mal ve hizmetlerin bir kısmının tüketilmeyip tasarrufa konu olması suretiylə gerçekleşmiştir. Üretim sonucu mal ve hizmet meydana

gelmekte böylece kişilerin sahip oldukları üretim faktörlerine göre gelir sağlamaktadırlar. O halde tasarruf gelirin bir fonksiyonudur ve S=f (Y) şeklinde gösterilmektedir. Üretimde kullanılan sermaye üretim birimi işletmelerde, sabit ve döner sermaye olmak üzere iki şekilde kendini göstermektedir. sabit sermaye üretim yapılırken uzun süre kullanılabilen ve işletme ile var olan sermaye elemanlarını, döner sermaye ise üretim süreci içerisinde değişikliklere uğrayabilen ve bir defa kullanılabilen sermaye elemanlarını kapsamakatdır.

Yukarıda açıklandığı gibi ormancılık üretiminde kullanılan sermaye de sabit ve döner sermaye olarak ayrıma tabii tutulmuştur. Sabit sermaye içerisinde dikili ağaç serveti, arazi, binalar, yol ve transport tesisler, fidanlıklar ile her türlü alet, araç ve makinalar yer almaktadır. Döner sermaye ise stoktaki her türlü orman ürünü kasa ve banka mevcutları, sahip olunan materyaller (tohum, ilaç vs.) ve alacaklardan oluşmaktadır.

Ormancılık üretimini gerçekleştiren işletmelerde sahip olunan tüm sermayenin büyük bir bölümü sabit sermayeden oluşmaktadır. Tüm servetin içerisindeki sabit sermaye % 90 civarındadır. Bu sabit sermayenin % 70-80'nini ağaç serveti teşkil etmektedir. (GÜLEN, 1968; FIRAT, 1971; ERASLAN, 1982; MİRABOĞLU, 1983)

Girişim (teşebbüs):

Daha önce belirttiğimiz ve açıkladığımız tabiat, işgücü, sermaye şeklindeki üç üretim faktörünü bir araya getirerek üretimi gerçekleştiren, yani mal ve hizmetin oluşmasında aktif rol oynayan üretim faktörü girişim olmaktadır. Girişim bu üç üretim faktörünü bir araya getirip üretimi gerçekleştirirken üretimin rizikosunuda üzerinde taşır. Girişimci üretim yapmak amacıyla karar alır. Ayrıca üretim sonucu hangi mal ve hizmetlerin oluşacağını, bunlardan ne kadar üretileceğini ve üretim tekniğinin ne olacağını belirler.

Dünya üzerinde ilk üretimler yapılmaya başladığında insan tabiata müdahalede bulunmuş ve bu ilk üretimlerde işgücü ile girişim tek kişide toplandığı gözlenmiştir. Üretimlerin çeşitlenmesi ve teknolojinin gelişmesi ile işgücü ile girişim faktörleri değişik kişilerde toplanmaya başlanmıştır. Fakat günümüzde de raslanabileceği gibi hem girişimciliğini hem de işgücünü kullanarak, üretim yapan kişiler vardır. Genel ekonomide kabul gören husus ise; dört üretim faktörü içerisinde yer almış ve diğer üç üretim faktörünü üretim sürecine sokan bir üretim faktörü olan girişim, önemli bir üretim faktörüdür, şeklindedir.

Girişimi; mal ve hizmet üretmek için tabiat işgücü ve kapital şeklindeki üretim faktörlerini bir araya getirerek ürettiği mal ve hizmetleri piyasaya süren ve bu suretle üretim faaliyetinin karşılığını kâr şeklinde elde eden gerçek ve tüzel kişi veya kişilikler, olarak tanımlamak mümkündür. Üretim yapan müteşebbisin üretim tekniğini belirlemesi konusunda bazı sorunları vardır. Ü=f (D, E, K, G) olarak basitçe ifade edilen üretim denkleminde girişimci üretmeyi tasarladığı mal ve hizmetler için doğa, emek, kapital şeklindeki üretim faktörlerini belirli oranlarda bir araya getirerek tasarladığı üretimi yapacaktır.

Girişimci yaptığı üretim sonucunda ürettiği mal ve hizmetleri pazara sürecek bir gelir sağlayacaktır. Üretim için üretim faktörlerini bir araya getirirken bu faktörlere yaptığı ödemeler ve amortismanlar vs. düşülünce girişimcinin üretim sonucu elde ettiği net kâr ortaya çıkacaktır. Girişimci üretim için toprak, kapital ve işgücü şeklindeki üretim faktörlerini satın almıştı. Üretim sonucu üretimden toprak sahibi kira, kapital sahibi faiz, emek sahibi ücret şeklinde paylarını alacaklardır.

Girişimci üretim faaliyetini gerçekleştirirken bazı fonksiyonları üzerinde taşır. Bunlar:

- Üretimin risk ve belirsizliği: Üretim planlaması ne kadar gerçekçi ve geleceğe uygun olursa olsun her üretim faaliyetinin ortadan kaldırılamayan risk ve belirsizlikleri vardır ve bunu girişimci üzerinde taşır.

- İşletmecilik fonksiyonu: Girişimcinin üretim yapabilmesi için hangi malı veya hizmeti, hangi nitelikte, ne zaman, nerede, ne miktarda hangi üretim tekniği ve hangi araçlarla üretileceğini karar vermesi gerekir. İşte girişimcinin bu çabaları işletmecilik fonksiyonudur.

- Gelir yaratıcı ve dağıtıcı fonksiyon: Girişimci üretim faktörlerini üretim için bir araya getirirken bu üretim faktörlerini, satın alır ve değerlerine göre ödeme yapar. böylece toprak sahibi kira, kapital sahibi, faiz, emek sahibi, ücret şeklinde gelir elde ederler.

- Üretimi yenileme fonksiyonu: Girişimci ekonomik gelişme ve değişmelerden geri kalmamak hatta ileride olmak zorundadır. Bu da üretim teknikleri ve araçlarının sürekli olarak yenilenmesiyle gerçekleşebilir.

Girişimcilik açısından ormancılık üretime değerlendirecek olursa karşımıza hemen bir devlet girişimciliği olan Orman Genel Müdürlüğü çıkmaktadır. Zira Türkiye Ormanlarının işletilmesi, yö-

netilmesi ve varlıklarının arttırılması görevini üstlenen başka bir deyimlede bu görevleri yapması tevdiî edilen girişimci devlet kuruluşu bir kuruluştur. Bu görev Orman Genel Müdürlüğü'ne, anayasa ve buna bağlı kanunlarla verilmiştir. Yani devlet ormancılık üretiminde kendi girişimciliğini benimsemiş ve bu girişimciliği yapacak bir teşkilat vücuda getirmiş, bu teşkilatı da Orman Genel Müdürlüğü olarak belirlemiştir.

Fakat ülkemizde girişimci olarak ormancılık üretimini yapan kuruluş sadece Orman Genel Müdürlüğü değildir. Orman Genel Müdürlüğünün yanında diğer gerçek ve tüzel kişilerde ormancılık üretimi yapmak amacıyla ekonomik faaliyetlere yönelebilirler. Zaten ülkemizin ormancılık mevzuatı buna imkan verecek mahiyettedir. O nedenle ormancılık üretimi, girşimcilik açısından devlet girişimciliği ve özel girişimcilik olarak değerlendirilmelidir.

SONUÇ:

Günümüzde ekonomik faaliyetler insan ihtiyaçlarının sınırsızlığı nedeniyle her alanda yaygınlaşmıştır. Sınırsız insan ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapılan alanda, üretimi maksimize etmek için değişik üretim teknikleri denemek gerekmektedir. Bunu yapabilmek ancak üretim yapılan alanını ve üretim girdilerini iyi analiz etmekle mümkündür. Keza aynı durum ormancılık üretimi içinde geçerlidir. Ormancılık üretimini maksimize etmek için, önce ormancılık üretimini bilmek ve bu üretimi yapmak için hangi üretim faktörlerinin kullanıldığının tespiti gerekmektedir.

Bu güne kadar literatürde;

Ormancılık üretiminin üretim faktörleri doğa, işgücü, sermaye olarak belirtilmektedir. Oysa müstâkil bir üretim faktörü olan girişim ya bir faktörü olarak kabul görmemiş ya da sevk ve idare faktörü olarak ele alınmıştır. Oysaki girişim tek başına bir üretim faktörü olup ormancılık üretiminde de bu şekilde algılanmasında fayda vardır.

Ormancılık üretiminde üretim faktörlerinin mahiyet ve niteliğinin bilinmesi, ormancılık üretiminin maksimize edilmesini, değişik üretim metot ve tekniklerinin kullanılmasını, üretim faktörlerinin analizi ile kullanılan üretim girdilerinin mahiyetlerinin belirlenmesini, bu suretle orman işletmelerinin üretim faaliyetlerinin müsbet sonucunun kolaylıkla bulunması sağlıyacaktır.

LİTERATÜR

GÜLEN, I., 1961. Sevk ve İdare Faktörü ve Orman İşletmesindeki Önemi, I.Ü. Orman Fakültesi Dergisi Seri: B, Cilt: 11, Sayı: 2, İstanbul.

GÜLEN, I., 1968. Orman İşletmesinde Üretim Faktörleri I.Ü. Orman Fakültesi Dergisi Seri: B, Cilt: 18, Sayı: 2, İstanbul.

FIRAT, F., 1971. Ormancılık İşletme İktisadi I.Ü. Orman Fakültesi Yayınları I.Ü. Yayın No: 1541, O.F. Yayın No: 156, İstanbul.

ERASLAN, I., 1982. Orman Amenajmanı, I.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, I.Ü. Yayın No: 3010, O.F. Yayın No: 318, İstanbul.

MİRABOĞLU, M., 1983. Ormancılık İşletme İktisadi, I.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, I.Ü. Yayın No: 3143, O.F. Yayın No: 339, İstanbul.

TOSUN, K., 1987. İşletme Yönetimi I.Ü. Yayın No: 3462 İşletme Fak. Yayın No: 186, İşletme İk. Enst. Yayın No: 87, İstanbul.